

Consensum i Sollentuna

info@consensum-sollentuna.se

Rektorn vid Consensum i Sollentuna

annika.sjodin@consensum.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående
gymnasieskolan Consensum i Sollentuna
i Sollentuna kommun

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Consensum i Sollentuna

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollentuna kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Consensum i Sollentuna besöktes av Skolinspektionen den 6 och 7 mars 2012.

Fakta om skolan

Skolinspektionen beslutade den 16 januari 2008 (dnr 44-2007:1052) att Consensum Lund AB (tidigare Consensum Vård och Hälsogymnasium) ska vara berättigad till bidrag som fristående gymnasieskola i Sollentuna kommun. Beslutet avser utbildningen omsorgsprogrammet med inriktningarna akutsjukvård, naturvetenskap samt hälsa och friskvård. Utbildningen har i bidragshänseende förts till det nationella omvårdnadsprogrammet.

Skolinspektionen har i överföringsbeslut den 4 juni 2010 (dnr 37-2010:3186) beslutat att den fristående gymnasieskolan Consensum i Sollentuna från och med läsåret 2011/12 har rätt till bidrag för det nationella vård- och omsorgsprogrammet. Skolinspektionen beslutade den 3 december 2010 (dnr 32-2010:1826) att Consensum i Sollentuna ska vara berättigad till bidrag för barn- och fritidsprogrammet inriktningarna fritid och hälsa och socialt arbete.

Verksamheten vid Consensum i Sollentuna startade läsåret 2008/09 (med omsorgsprogrammet) och omfattar vid tidpunkten för tillsynsbesöket utbildningarna:

Årskurs 1: Barn- och fritidsprogrammet inriktningarna fritid och hälsa samt socialt arbete. Omsorgsprogrammet med inriktningarna akutsjukvård, naturvetenskap samt hälsa och friskvård.

Årskurs 2 och 3: Omsorgsprogrammet med inriktningarna akutsjukvård, naturvetenskap samt hälsa och sjukvård.

Huvudman för Consensum i Sollentuna är Consensum Lund AB med organisationsnummer 556602-3684. Skolan hade vid tillsynstillfället 131 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Sollentuna kommun.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sollentuna kommun. Det framkommer att Sollentuna kommun har utövat sin rätt till insyn.

Det finns ingen nationell statistisk över elevernas kunskapsresultat. De första eleverna gick ut årskurs 3 från Consensum i Sollentuna vårterminen 2011.

Helhetsbedömning

Lärare och rektorn beskriver att verksamheten kontinuerligt följs upp genom undersökningar och utvärderingar, de beskriver även att de är nöjda med elevernas kunskapsresultat och sin verksamhet utifrån uppställda mål och prioriterade områden.

För att skolan ska kunna vidta åtgärder utifrån verksamhetens behov behöver dock det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas. På skolan finns inte någon sammanställning av elevernas kunskapsresultat och därmed saknas det underlag som behövs som utgångspunkt för utvärdering för att förstå och kunna förklara resultatet i förhållande till målen i verksamheten och därigenom få underlag för åtgärder.

Elever uppger att de trivs i skolan och att arbetssätt varierar och att de har möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Elever och personal ger en bild av att det är en trygg miljö och att värdegrundsfrågor är en del av verksamheten. Dock behöver planen mot kränkande behandling förbättras.

I samband med tillsynen framkommer att det finns brister i utbildningen för de elever som läser introduktionsprogram.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Consensum i Sollentuna att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast 7 januari** 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Consensum i Sollentuna måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid intervju med rektorn och lärare framkommer att det inte finns rutiner för att identifiera elever i behov av studiehandledning på modersmålet och därmed inte heller rutiner för att utreda och ge dessa elever det särskilda stödet de är i behov av.

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Av skollagen framgår även att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolan har skriftligt och muntligt redogjort för hur de arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Av skolans rutiner framgår bland annat att om det visar sig att eleven riskerar att inte nå sina mål eller har behov av stöd för andra svårigheter startar rektor en utredning som kan leda till ett åtgärdsprogram. Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som utarbetats under 2011 och 2012. Elevens behov av särskilt stöd i de olika ämnena och kurserna framgår inte tydligt. Åtgärderna som beskrivs är inte tydligt kopplade till elevens behov och är ofta allmänt formulerade som till exempel att gå på extra stöd i det aktuella ämnet. Åtgärderna som beskrivs är inte kopplade till målen i kursplanerna utan kan vara "komma in i arbetssättet och lära sig arbetsmetoden. Lära sig att be om hjälp när det behövs". Mycket ansvar läggs på eleven. Av åtgärdsprogrammen framgår det inte heller hur, utan endast när uppföljning och utvärdering ska ske.

I samband med faktagranskningen redovisar rektorn att mallar för åtgärdsprogram omarbetats och skolan har tagit fram en handlingsplan med rutiner för utredning av särskilt stöd.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan inte har rutiner för att identifiera elever i behov av studiehandledning på modersmål. Vidare framkommer att det finns brister i de åtgärdsprogram som utarbetas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen, 9 kap. 9 § gymnasieförordningen/ 9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 8 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Consensum i Sollentuna måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Rektorn ska se till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.
- Se till att betyg beslutas av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas.
- Se till att betyg utfärdas i enlighet med författningarnas krav och föreskrifterna om betyg följs.
- Se till att slutbetyg, samlat betygsdokument eller bevis över utbildning utfärdas i enlighet med författningarna.

Motivering

Av författningarna framgår att rektorn ska se till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas, det vill säga vid avslutad kurs. Av gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter framgår att betygs katalog ska föras löpande på papper eller elektroniskt. Den som beslutar om betyg ska datera uppgifterna i betygs katalogen och förse uppgiften med sin signatur. För betygs katalogen elektroniskt får kvalificerad elektronisk signatur användas. Vidare framgår av författningarna att slutbetyg ska innehålla identifieringsuppgifter såsom bland annat skolans namn och huvudman.

Vid intervju med lärare framkommer att undervisande lärare i svenska som andra språk inte själv satt betyg. Det är också oklart för läraren vilken kursplan i ämnet svenska som andra språk som man följt och därmed vilka betygskriterier som ska gälla vid betygssättningen. Vid faktagranskningen uppger rektorn

att ansvarig lärare i svenska som andra språk vid tillfälle för kursens genomförande inte var färdig med sin utbildning och därför samarbetade med läraren i kursen svenska A. Tillsammans rättade de nationella prov och elevarbeten och utifrån detta satte läraren i svenska A betyg även i svenska som andra språk.

Rektorn, lärare och elever uppger att i några kurser har betyg inte satts vid avslutad kurs utan att läraren väntat med betygsättningen för vissa elever som av olika anledningar inte har kunnat närvara under hela terminen. Dessa elever har till exempel även fått arbeta under sommaren med att slutföra kursen. Lärare uppger också att om man vet att eleven har kapacitet att nå målen men inte gjort det så "lämnas kursen öppen" över sommaren och betyg sätts senare.

I samband med tillsynsbesöket önskar Skolinspektionen ta del av skolans betygs katalog. Rektor uppger att någon betygs katalog i pappersform inte finns på skolan och att betygssättande lärare inte har signerat betygen under de år som skolan har varit verksam. Rektor säger att det datastöd som skolan använder inte har fungerat och att betygs katalog inte går att skriva ut i pappersform. Enligt rektorn så finns inte heller någon möjlighet för lärarna att signera betygen elektroniskt. Det är oklart hur skolans rutiner för ändring och rättelse av betyg är utformade. De slutbetyg som Skolinspektionen tagit del av saknar uppgift om huvudman.

I samband med faktagranskningen uppger rektorn att betygs kataloger som uppfyller författningarnas krav nu finns utskrivna för samtliga läsår och kurser.

Sammanfattningsvis visar utredningen att betyg inte satts i enlighet med författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 34 §, 3 kap. 34 § samt 15 kap. 22 § skollagen, 8 kap. 12-19 §§ gymnasieförordningen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123)/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 7 kap. 1992 års gymnasieförordning, 2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor, 1-2 §§ Skolverkets föreskrifter om utformning av slutbetyg och samlat betygsdokument i gymnasieskolan (SKOLFS 2009:36), Skolverkets föreskrifter om betygs katalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Consensum i Sollentuna måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Av skollagen framgår att varje skola systematiskt ska följa upp och utveckla utbildningen. Av läroplanerna framgår rektorns ansvar för att följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Vid intervju med rektorn framkommer att det görs många utvärderingar under läsåret. Det finns ett antal prioriterade områden som skolan arbetar med. När det gäller elevernas kunskapsresultat uppger rektorn att dessa kontinuerligt följs upp och sammanställs, att helheten analyseras och att eventuella åtgärder för att förbättra resultaten sätts in, utvärderas och justeras till dess att måluppfyllelsen är tillfredställande. Vidare uppger rektorn att samtliga utvärderingsresultat och analyser samt planerade åtgärder sammanställs och presenteras i en årlig kvalitetsredovisning.

Vid tillsynen framkommer att rektorn och lärarna arbetar med att följa upp och utvärdera skolans prioriterade mål, att planera och muntligt följa upp de olika temana, samt även hur det går för eleverna på individnivå. Däremot saknas, i skolans kvalitetsredovisning, samt i det övriga kvalitetsarbetet, sammanställningar av elevernas kunskapsresultat. Rektorn uppger att Consensum i Sollentuna hittills inte följt upp kunskapsresultaten i samtliga kurser utan istället valt att fokusera på resultaten på de nationella proven i relation till betyg i ämnen som matematik, svenska och engelska då goda resultat i dessa ämnen är avgörande för studieframgång i övriga ämnen. De resultat som redovisats i kvalitetsredovisningen är resultat på nationella prov och betyg i matematik A vårterminen 2011 samt resultat nationella prov Engelska A och B vårterminen 2011. Det framgår inte att skolan jämfört och analyserat resultat vid nationella kursprov i jämförelse med motsvarande kursbetyg. Det finns i skolans dokumenterade kvalitetsarbete ingen analys av kunskapsresultat mellan enskilda kurser, mellan elevgrupper eller för skolan som helhet.

För att rektorn tillsammans med övrig personal och elever ska kunna vidta åtgärder för högre måluppfyllelse behöver de känna till hur verksamheten ser ut. Som en grund i utvecklingsarbetet behöver rektorn ha en bild av elevernas

kunskapsresultat på skolövergripande nivå. Resultaten behöver sedan analyseras för att kunna identifiera utvecklingsområden för skolan. Lärare och rektorn beskriver att lärarna möter eleverna på deras nivå och att de anpassar undervisningen efter elevernas behov.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-5 §§ 2010 års skollag, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning.

Bedömning

Consensum i Sollentuna måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning; antagning, innehåll och omfattning.

- Se till att det för eleverna finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vid intervju med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att kurator och skolsköterska ingår i skolans elevhälsoteam. Skolan har inte tillgång till skolpsykolog. Däremot tar man ibland kontakt med landstingets barn- och ungdomspsykiatri i enskilda elevärenden. Det finns enligt rektorn specialpedagogisk kompetens på skolan men denna ingår inte i elevhälsan. Enligt rektorn och huvudmannen finns det behov av specialpedagogisk kompetens i elevhälsan.

I samband med faktagranskningen framkommer att huvudmannen inrättat en halvtidstjänst för en specialpedagog vilken är tillsatt från och med höstterminen 2012.

Sammanfattningsvis visar utredningen att Consensum i Sollentuna saknar tillgång till skolpsykolog och specialpedagogisk kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Consensum i Sollentuna måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att det upprättas en individuell studieplan för varje elev.
- Se till att utbildningens innehåll på introduktionsprogrammet överensstämmer med författningarnas krav.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Av skollagen framgår att det för varje elev i gymnasieskolan ska upprättas en individuell studieplan. Detta gäller såväl elever på nationella program som elever på introduktionsprogram. Av gymnasieförordningen framgår att den individuella studieplanen bland annat ska innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går på och om de val av kurser som eleven har gjort, elevens studier i grundskolans ämnen samt andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen.

Vid intervju med rektorn framkommer att eleverna som läser på introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val saknar ett eller två ämnen för behörighet och att det rör sig om engelska och matematik. Dessa elever läser tillsammans med övriga elever på valt program, men också för att få behörighet till yrkesprogrammet. Rektorn uppger vid intervju att eleverna läser behörighetsgivande kurser under ett läsår, parallellt med att de läser motsvarande gymnasiekurs. På elevernas individuella studieplaner anges att de läser Barn- och fritidsprogrammet och det finns planerade kurser till och med årskurs 3, och det går således inte att utläsa att eleven läser introduktionsprogrammet

programinriktat individuellt val. Av intervju med lärare framgår att inte alla elever får riktad undervisning i det grundskoleämne de behöver. Istället får de "stödmatte eller stödengelska". Vidare uppger rektorn att det dock för vissa elever fortfarande råder oklarheter kring enligt vilken kurs i grundskolan de ska få undervisning eftersom lärarna inte vet vilka kunskaper eleverna har.

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Skolan ligger i samma byggnad som ett kommunalt bibliotek. Enligt rektorn, lärare och elever hänvisas eleverna till det kommunala biblioteket när de behöver ha tillgång till den typen av källor. Det finns inget organiserat samarbete mellan skolan och det kommunala biblioteket och biblioteket används inte i den pedagogiska verksamheten.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att utbildningens innehåll på introduktionsprogrammet inte överensstämmer med författningarnas krav. Vidare framgår att skolan inte använder bibliotek i den pedagogiska verksamheten med uppgift att stödja elevernas lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 36 §, 17 kap. 3-6 §§ skollagen samt 16 kap. skollagen, 1 kap. 7 § gymnasieförordningen/1 kap. 12 § 1992 års gymnasieförordning

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Birgitta Olsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt särskilda krav för enskilda huvudmän.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).